

פחד דוד

פרשת
שלה

כ"א סיון
תש"פ

1029

בחול קוראים פרשת בהעלותך

ירושלים תל אביב חיפה באר שבע

7:28 | 7:20 | 7:25 | 7:10 **הדלקת נרות**

8:28 | 8:32 | 8:30 | 8:28 **מוצאי שבת**

9:12 | 9:18 | 9:15 | 9:13 **רבינו תם**

הילולא
דצדיקיא

- כא - רבי שמעון סופר בעל 'התעוררות תשובה'
- כב - רבי דוד חייט
- כג - רבי יעקב פולק
- כד - רבי אברהם סאלם
- כה - רבי מרדכי אליהו
- כו - רבי אהרן עילי הכהן טווייל מח"ס 'שישכר וזבולון'
- כז - רבי עמרם אנקווא ראב"ד ג'ברלטר

המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל
שלח הודעה: mld@hpinto.org.il

יו"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומשה" ישראל

בנשיאות בנש"ק מורנו ורבנו הגה"צ רבי **דוד חנניה פינטו** שליט"א

בן הצדיק המלוכ"ן רבי **מושה אהרן פינטו** זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלוכ"ן רבי **חיים פינטו** זיע"א

משכיל לדוד

שיחה שבועית לפרשת השבוע מאת מו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

הפיכת הגשמיות לניצוצות קדושה

בניצוצות קדושה, והפסולת מתבררת ונפרדת מהגוף. ובדרך זאת יש לפרש מה שנאמר (ויקרא יט, ב) "קדשים תהיו" - קדש עצמך במותר לך, דהפשט הפשוט הוא כי גם מה שמותר לך תפשוש ממנו ותסגף עצמך ועל ידי כך תהיה קדוש. אך לפי מה שבארנו יש לפרש מה שמותר לך לאכול תכוון בו לשם קדושה ואז אתה נעשה קדוש.

ורמו נאה לדבר, הנה בהמה בחיותה קוראים לה 'בהמה' מפני שהיא גשמית ויש בה ניצוצות מעורבים. ואם שוחטים אותה ומכשירים בשרה במלח ושטיפה כדן יש כאן בירור וכעת קוראים לה 'בשר', אולם אם האדם כשאוכלה, מתכוון לתאוות אכילתו אזי היא חוזרת להיקרא בהמה, ואז כביכול גם גופו של האדם נעשה כבהמה. והדבר רמוז במילה 'בהמה', שהמילה מתחלקת לשתיים 'בה מה', 'בה' זה קול משמיעה הבהמה, ו'מה' עולה בגימטריא 'אדם', שאדם זה בבחינת בהמה, וגם 'בה' עולה בגימטריא 'שבע', היינו יום השביעי שאז האדם ניכר באכילתו - האם אוכל לשם ה' לכבוד שבת קודש או לתאוות גופו.

ואם האדם עושה תענית דיבור יום אחד, אזי ידוע על פי הספרים הקדושים שזה עולה לו כשבעים ושבע אלף תעניות. וביאור הדבר הוא כי על ידי הדיבור אדם בונה עולמות או חלילה, מחרב עולמות. נמצא שיש בדיבור הרבה ניצוצות קדושה, ולכן יום אחד של תענית דיבור - גדול ערכו יותר מתעניות רבות מאוד. וזכרנו באבי מורי עטרת ראשי הצדיק רבי משה אהרן זיע"א, שעשרים ושש חודש קודם פטירתו היה בתענית דיבור, עד כי בני הבית היו בטוחים שהוא נהפך לאלים באחרית ימיו עד שאינו מסוגל לדבר... וכל זאת מכיוון שידע את כח בירור הניצוצות מן הדיבור ולכן שמר על לשונו מכל משמר.

ואם האדם רוצה באמת להתקדש ולהתקרב להקב"ה גם הקב"ה מסייע בידו ומצילו כמו שאמרו חז"ל (במס' שבת קד, א) "הבא ליטהר מסייעין בידו". פעם בשהותי במטוס, הגיע הדייל והגיש לנו את ארוחתנו אך באותה שעה הייתי עסוק בכתיבת דברי תורה, ולכן דחיתי את האכילה בכרבע שעה. והנה, לאחר כרבע שעה חזר הדייל בהתנצלות כי המזון שהוגש לנו היה מיועד לאישהו נוסע אחר ואין זה מתאים עבורנו מחמת הכשרות. ובטוחני כי עסק התורה שעסקתי בו באותה השעה הוא שעמד לי לסייעני משמים שלא אכשל באכילת איסור. מוכח מכאן שכשאדם רוצה להתקדש הקב"ה מסייעו, וככל שהאדם רוצה להתקרב להקב"ה ומצטער בניסיון שיש לו - כן נעשה בירור גדול יותר לניצוצות.

ובאמת ככל שהאדם מצטער בניסיון הבא לידו, כך גודל כוח הבירור מן הניצוצות מהקליפה אל הקדושה. אולם אם חס ושלום, האדם נהנה מראיית איסור או מדבר לשון הרע ולא מהרהר בתשובה, כל הלימוד שלומד אחר כך או הברכות שהוא מברך, הכל הולך לסיטרא אחרא רחמנא ליצלן ונותן כח וחוזק ותוקף לקליפה.

ויכנו הקב"ה לעמוד בכל ניסיונות החיים, וכך נקדש ונעלה את הניצוצות מן הקליפה אל הקדושה אמן ואמן.

"והיה באכלכם מלחם הארץ תרימו תרומה לה"
(במדבר טו, יט)

כתב הרב בן איש חי (שנה שניה פרשת שלח לך) וזה לשונו; הנה נודע שראוי לאדם לכוון באכילתו לשם שמים לברר את ניצוצות הקדושה המעורבים במאכל, וכמו שכתוב "צדיק אוכל לשובע נפשו". שלא תהיה כוונת האדם באכילתו לתענוג גופו אלא לקיום נפשו שיהיה לו על ידי כן כוח לעבוד את הקב"ה ועל ידי כן הכוונה הזאת יברור את ניצוצות הקדושה מהקליפה.

ואם יכוון באכילתו לצורך נפשו בלבד, יהיה הבירור פי עשר מאם יכוון גם לשובע נפשו וגם לתענוג גופו. וככל שיהיה המאכל ערב יותר ותגדל כוח תאוות אכילתו והוא יתגבר ויכוון לשם שמים, כן יוגדל בירור הניצוצות.

והנה נודע כי לחם ארץ ישראל ערב לגוף עד מאוד עד שהיו אוכלים אותו בלא לפתן, וכמו שכתב האלשיך הקדוש על הפסוק (דברים ח, ט) "ארץ אשר לא במסכנת תאכל בה לחם". ולכן בארץ ישראל צריך להתגבר מאוד על תאוות האכילה, שהרי הלחם שלה ערב מאוד ויש לשים כל תאוות האכילה, לשם בירורי ניצוצי קדושה. וזוהי כוונת הפסוק "והיה באכלכם מלחם הארץ" שהוא ערב לגוף מאוד, לא תהיה כוונתכם לשם תאוות אכילה אלא לשם בירורי ניצוצות. ולזה אמר "תרימו תרומה לה" לרומם הניצוצות מהמאכל, ולהעלותם עד ה' מקור הקדושה.

ובבן איש חי (שנה ראשונה פרשת שלח לך) ביאר על דרך זה את הפסוק (במדבר יד, ט) "ואתם אל תיראו את עם הארץ כי לחמנו הם סר צלם מעליהם וה' אתנו אל תיראם" שהנה נודע כי אומות העולם - תגבורתם היא מנצוצי הקדושה המעורבים בקליפה שלהם ולכן ציוה ה' אל תנסו להיכנס לארץ ולחיות עמם בשלום ולנסות לברר ניצוצי הקדושה מהם, לפי שרבים הניצוצות שבהם, אלא תכריתום ותאבדום מן העולם ועל ידי כן תתבטל קליפתם. ואל תתמהו אם כן שיהרגם הקב"ה בעצמו ויתן עליהם מכות כשם שנתן על המצריים, לא כן. אלא הטיל הקב"ה עלינו את מצוות מחייתם כדי שהבירור יעשה על דינו כמו שאנו עושים בירור בלחם שאנו אוכלים. שהרי יש בפת ד' בירורים ראשית, להפריד הקליפה מהחיסה. שנית, כשטוחנים החיטים לקמח. שלישית, כשלישים הקמח במים. רביעית, כשלוועסים הפת בפנינו על ידי ל"ב שינים כנגד ל"ב נתיבות חכמה.

ועל פי דבריו הקדושים נבין מדוע מצינו שרבי יהודה הנשיא נקרא רבינו הקדוש. וכן שאר צדיקים נקראו קדושים, ומדוע הם זכו לתואר הזה, וכיצד זוכים לתואר הזה. ועוד אומר דוד המלך ע"ה (תהילים מ, ט) "ותורתך בתוך מעי". מהי כוונת הפסוק? האם שייך שיהיו ספרי קדושה בתוך גופו של אדם? ואפשר לומר על פי דבריו, שבכל דבר יש ניצוצות, ועניין הניצוצות הוא שאם יש ירק צומח והוא ירוק ולא מתייבש ונובל - זוהי הוכחה שיש בו חיות של קדושה מידי הקב"ה, כמו שנאמר (נחמיה ט, ו) "ואתה מחיה את כולם". והאדם מכוון באכילתו להעלות ניצוצי קדושה אלו, דהיינו שניצוצות הקדושה יוצאים מהמאכל ונכנסים בגופו, וגופו מתמלא

במסילה נעלה

שביבי אמונה ובטחון מפקנסו של מו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

דברי חכמים

פרפראות לפרשה

משולחנם של חכמי התורה

חוטי הציצית הסתבכו ברובה

"ועשו להם ציצת על כנפי בגדיהם לדרתם" (במדבר טו, לח)

סיפורים רבים מסופרים על סגולתה של מצות ציצית, שפעמים רבות הגינה על מקיימה מפני מרעין בישין.

אחד מהם מסופר בספר 'מעשה איש' בשמו של ר' יעקב פלינט: 'אני ואחי התאום' - מספר ר' יעקב - 'נולדנו שנים רבות לאחר לידת אחותי הגדולה. בעיה בנוגדני הדם שנתגלתה בגופם לאחר לידת אחותי, וניסיונות רבים שכשלו, גרמו לרופאים להתייאש מכך שיוולד להם פרי בטן נוסף.

אבי, שהיה מקורב מאוד ל'חזון איש' זצ"ל והתייעץ עימו בענין, לא שעה לקולות הייאוש של הרופאים, כי באחד הניסיונות אמר לו החזון איש: 'ר' מרדכי, הפעם יהיה הכל בסדר!'

ואכן טרם לידתנו, אמי עברה סיבוכים רבים עד כדי שיתוק בחצי גופה, ולמרות שהרופאים המשיכו לייאש את אבי, וציוו עליו שאמי לא תרד מן המיטה אפילו לרגע, הוא עשה הכל כפי הדרת החזון איש, ובמקום לרתקה למיטה, הוא היה מוריד אותה באישון לילה מהמיטה והולך איתה כשעה וחצי - כציווי החזון איש.

בסופו של דבר, לאחר ויכוח גדול עם פרופסור רחמילביץ, ולאחר שהרופא נפגש אישית עם החזון איש, הסכים הרופא שלא לנתחה, באחריותו של החזון איש. ובשעה טובה ומוצלחת אחי ואני נולדנו.

מידי פעם היה החזון איש מבקש מאבי שיביא אותנו אליו. אך קשיים טכניים וארגוניים מנעו ממנו לקיים את בקשתו.

ביום רביעי האחרון לחיי מרן החזון איש, הוא צווה על אבי בנחרצות: 'ר' מרדכי, תביא את הילדים! עכשיו אתה נוסע ומביאם אלי!'. לא נותרה בידי אבי כל ברירה, הוא נסע עם מונית לתל אביב כדי להביאנו אל החזון איש.

באותו יום קנה לנו אבינו קורקינט חדש, ולא הסכמנו להשאיר אותו בבית. כאשר נכנסנו אל החזון איש, ניסה אבי להרגיע אותנו שלא נשחק בקורקינט לפני הרב, אך החזון איש אמר לו: 'הנח להם!'

הוא שוחח עם אבי ושאל אותו מי הגדול בינינו, כאשר שמע שאני הגדול הוא הניח אותי על ברך ימין ואת אחי על ברך שמאל וברך אותנו. לאחר מכן פנה החזון איש לאחי ושאל אותו: 'אתה יודע מה זה ציצית?'

אחי לא הבין את שאלתו של החזון איש, ואבי הוציא מבגדיו את ציציותיו והראה לו.

אז אמר לו החזון איש: 'אני רוצה שכל החיים תלך עם ציצית!'

אבי שאל את החזון איש: 'ומה עם בני הראשון? אך הוא לא ענה, ושתיקנו חזרה על עצמה, גם כאשר המשיך אבי לשאול אותה שאלה כמה פעמים.

לאחר שלושה ימים מפגישה זו, נסתלק החזון איש לבית עולמו.

שנים רבות לאחר מכן, במלחמת יום הכיפורים, שירת אחי במוצב בצפון הארץ. באחד הימים כאשר ישב בתצפית, הוא קרא עיתון והניח את נשקו לצידו. לפתע הסתבכו חוטי הציצית שלו ברובה, והרובה נפל.

תוך כדי שאחי התכופף כדי להרים את הרובה, פגע טיל בעמדה. בנס, אחי נפצע רק באורח קל, בידו ובכתפו. לו אחי היה יושב כרגיל ולא היה מתכופף, הספור היה מסתיים, חלילה, באסון גדול...

אמונה -

דבר קשה שבמקדש

דרכו של מרן הרב שך זיע"א לומר שחייב אדם להתבונן היטב ולהעמיק חקר בספר בראשית, במעשיהם של האבות הקדושים וללמוד מהם את אורח חייהם כיצד הם דבקו בה' יתברך ובתורתו.

וכמובן שזוהי עבודה קשה שבמקדש ויש לטרוח בדבר כדי להשיג אמונה תמימה ויראת שמים, אולם מובטח לנו שהקב"ה יסייע ביד המבקש לקנותם.

הנה מעשה שימחיש לנו עד כמה גדול ועצום הוא כוחה של אמונה תמימה.

אירע פעם בשעה שהייתי טרוד בשיחת טלפון דחופה, לפתע התפרצה אשה וסיפרה במר ליבה שבעלה גוסס רח"ל וזקוק לישועה. אמרתי לה שתמתין מעט ואברך אותו. לפתע החלה האשה לענות לעומתי "תודה רבה תודה רבה"... ונפנתה לדרכה.

שאלתי את הסובבים אותי על מה ולמה היא אומרת "תודה רבה", וכששאלוהם הם לפשר הדבר היא ענתה שכביכול שמעה מפי שהכל בסדר ומצבו ישתפר...

עמדתי תמה ואמרתי - הרי לא ברכתי אותה ולא אמרתי דבר

שישתמע מפי שהלה יקום ממיטת חוליו, ובלבי אף חששתי שמא היא תאמין בדבר באמונה שלמה שכך הבטחתי, ואם חלילה ישבוק בעלה חיים - הרי יצא מכך חילול ה' גדול ותקלה על ידי.

מיד שלחתי את המשמש הי"ו שיתקשר אליה ויבהיר לה כי לא הבטחתי מאומה. ואכן כשהוא התקשר כבר נשמע מן העבר השני קולה של אותה אשה כשהיא אומרת "אמרו לרבי דוד תודה רבה, תודה רבה"... ותוך כדי דיבורה היא בישרה בשמחה שבעלה קם לתחייה באורח נס

ופלא!

המתבונן במעשה המופלא הזה יראה - בזכות מי נעשה הנס הזה, בזכותי או שמא בזכותה?

כמובן שהאמונה התמימה והשלמה שהייתה בליבה היא שעמדה לה. שכיוון ששמעה ממני כביכול שהכל בסדר, כבר היה ליבה סמוך ובטוח שבעלה ישוב לחיים ואף הוסיפה והודתה לי על כך. וכמובן שבכדי לזכות לאמונה תמימה שכזו יש צורך בטרחה מרובה ובעמל ואשרי הזוכה לה.

ויהי רצון שאמונת ה' תתחזק בתוכנו, וייטע הקב"ה בליבנו אהבתו ויראתו לעשות רצונו ולעבדו בלבב שלם, אמן כן יהי רצון.

במה מפטירין

הפטרת השבוע:

"וישלח יהושע בן נון" (יהושע ב)

הקשר לפרשה: בהפטרה מסופר על שני המרגלים ששלח

יהושע בן נון לתור את הארץ המובטחת, והוא מענין

המרגלים ששלח משה רבינו ע"ה לתור את הארץ.

נצור לשונך

תולה ארץ על בלימה

נודע לאדם כשר וצדיק

אם יחפוץ לשבח אדם אשר כבר הוחזק לרבים ונודע לאדם כשר וצדיק ואשר לא נמצא בו רעה ואשמה - גם על פני שונא ומקנא יש לשבחנו!

ומה הטעם לכך? לפי שלא יוכל לגנותו, ואם יגנהו, ידעו הכל, אשר פיו דיבר שוא.

מן האוצר

ממשנתו של מו"ר הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

טעותו של קורח

פרשת ציצית נסמכה לפרשת המרגלים, ומצוות ציצית נסמכה גם לפרשת קרח לפי שאמרו חז"ל (מדרש תנחומא - פרשת קרח) שקרח זלזל במצווה יקרה זו. מה עשה? עמד וכינס מאתים וחמישים ראשי סנהדראות והלבישן טליתות שכולן תכלת. באו ועמדו לפני משה, אמרו לו - טלית שכולה תכלת חייבת בציצית או פטורה? אמר להם - חייבת. התחילו לשחק עליו, אפשר טלית של מין אחר, חוט אחד של תכלת פטורה - זו שכולה תכלת לא תפטור את עצמה,

ומדוע לעג קרח למצוות ציצית וזלזל בה?!

כידוע היה קרח מנושאי הארון ובתחילתו היה צדיק וחסיד ואף נבואה הייתה בו, שהרי ראה שיצא מחלציו שמואל הרמתי. ואז אמר לעצמו וכי זקוק אדם כמותו למצוות ציצית כדי להוסיף יראת שמים בקרבו, והרי היה בעיניו מלא וגדוש ביראת שמים וכבר חש שקרוב הוא לה' יתברך ודי לו בזה שהוא נמנה על נושאי הארון, ומה לו להוסיף קדושה שתבוא על ידי מצוות ציצית.

כך טען קרח טענה אווילית, אולם טעה טעות מרה לפי שלא הבין שיראת השמים שזכה לה מכח נשיאת הארון הייתה היא מאוצר מתנת חנים ולא הגיעה לו מתוצאת עבודתו העצמית, ויראת שמים שבאה בקלות אין בה כח להחזיק מעמד והיא עלולה למוג ולחלוף כאשר עומדת היא במבחן למול פיתויי היצר. ולכן כשאירע הניסיון - נפל קרח לשאול תחתית, וכיון שעלה בדעתו כי מישוהו מנסה לחתור תחת כבודו האישי - עמד ונטש את יראת ה' שהייתה בקרבו והחל לחרף ולגדף את כל היקר והקדוש לעם ישראל.

אולם אם היה מבין את טעותו ומודה בה, הרי היה לובש את הטלית על גופו בדחילו ורחימו ונותן אל ליבו שצבע התכלת דומה לכיסא הכבוד ובאמצעות מחשבה זו היה זוכה לשעבד את עצמו ולהכניע את ליבו לאביו שבשמים, בוודאי שאז לא היה רודף אחר כבוד ותהילה מדומים ולא היה נופל במוקש היצר הרע. כי יראת שמים אשר באה מתוך עמל עושה רושם עמוק בנפש ועומדת לאדם ומסייעת בידו לעמוד בניסיונות החיים.

פניני הפרשה

תמימות דעים לגבי העונש

"וימצאו איש מקשש עצים ביום השבת" (במדבר טו, לב)

עונשו של המקושש היה שנסקל ע"י כל העדה כמו שנאמר "וירגמו אותו באבנים וימת".

והנה גם המקלל נהרג בסקילה ע"י כל העדה שנאמר "וירגמו אותו אבן" (ויקרא כד, כג).

ויש לדקדק, מדוע במקושש נאמר "וירגמו אותו באבנים" בלשון רבים, ואילו במקלל נאמר "וירגמו אותו אבן" בלשון יחיד?

רבי מרדכי אליהו זצ"ל, הוא שואל והוא מבאר, ע"פ מה שכתב בתרגום יונתן, שכאשר היו ישראל במדבר, מצוות השבת נודעה להם, אך עונש המחללה טרם נודע להם. לכן, קם איש משבט יוסף וקושש עצים בשבת ע"י עדים והתראה, כדי שמשוה ידון אותו, ובזה ידעו כל ישראל את חומרת עוון חילול שבת.

מעתה, מאחר ובמקושש לא היתה תמימות דעים בעם ישראל לעניין חיוב מיתה, מאחר וכוונתו היתה לש"ש, לכן נאמר "וירגמו אותו באבנים", שכן כוונת הזורקים לא היתה אחת.

מה שאין כן במקלל שעונשו היה מקובל על כל ישראל, לכן נאמר בו "וירגמו אותו אבן" בלשון יחיד.

הציצית דומה לתינוק החמוד

"ועשו להם ציצית" (במדבר טו, לח)

פעם אחת בא יהודי כפרי אל רב העיירה כשבפיו שאלה גדולה.

כפרי זה היה ירא שמים ושומר מצוות אך היה גר רחוק מהיהודים ולא הייתה לו הזדמנות ללמוד תורה.

שאל הכפרי: תורתנו הקדושה יש בה 613 מצוות ומשתדלים אנו לקיים את כולן. אך מצות ציצית אנו מכבדים אותה ומחשיבים אותה יותר מן המצוות. מדוע אנו מנשקים אותה כל כך הרבה פעמים בתפילה ומגלים כלפי מצוה זו חביבה מיוחדת?

ענה לו הרב: האם יש לך בן? אמר לו כן, יש לי בן אחד יקר וה' זיכני בכל טובה ובנכדים נחמדים. האם אתה מנשק את בנך? שאל הרב. לא, ענה היהודי. בני הוא כבר מבוגר והוא בעצמו אבא. אך אני מנשק ומחבב מאד את נכדיי הקטנים והחמודים.

שאל אותו הרב: ומדוע אתה מנשק כל כך את הנכדים שלך? ענה היהודי: נכדי הוא כמו ציפור קטנה, ממש תענוג להתעסק אתו. הוא אדם קטן יש לו כל מה שיש לאדם מבוגר, כל האיברים שלו כל כך קטנים, הכל קטן ונחמד ומוכרחים לנשק אותו.

אמר לו הרב: אסביר לך מדוע כה חביבה עלינו מצות ציצית.

הציצית משקפת את כל התורה עם תרי"ג המצוות שבה. 'ציצית' בגימטריא 600 ושמונה חוטים וחמשה קשרים יחד זה 613 כמניין תרי"ג מצוות. הציצית היא כמו הילד הקטן יש בו הכל, גם בציצית יש בה כל התרי"ג מצוות והיא מזכירה את כל התורה. כמו שכתוב: "וראיתם אותו וזכרתם את כל מצוות ה' ועשיתם אותם" ולכן מכבדים ומנשקים אותה כל כך.

חיוך של שבעות רצון עלה על פניו של הכפרי, דבר גדול למד מהרב ומעתה יחבב את מצות ציצית עוד יותר.

בסבלנות עצומה, כשהמשפט השגור על לשונו הוא "איז נאך א מאל, איז נאך א מאל!" (עוד פעם, עוד פעם!).

ככלל, נזהר רבינו שלא לפגוע בכל אדם, אף אם נשאל שאלה, שמתוך מהלכה ניכר שלא קדמה לה מחשבה יתירה. כאשר פרק "איזהו נשך" נלמד בשיעור, שאל אחד המשתתפים האם יש דין ריבית כאשר אדם מלווה לחברו מטבעות רבים על מתן שישב לו את ההלוואה בשטר כסף אחד. רבינו שמע את השאלה והשיב שאין בזה משום איסור ריבית.

לאחר כמה רגעים קם אחד המשתתפים ושאל בשנית אותה שאלה בדיוק: "האם מותר לאדם להלוות לחברו מטבעות רבים בכדי שישב לו את ההלוואה בשטר אחד?" רבינו שב והשיב את שענה קודם לכן וביאר שאין בכך משום ריבית.

תיכף לאחר שסיים לענות על השאלה בשנית, התעורר אחד המשתתפים ושאל את אותה שאלה בשלישית, כשהוא מציג את הדברים בטוב טעם ודעת ומתאר כיצד פעמים רבות הסוחרים אינם מוכנים להתעסק במטבעות בודדים ומעדיפים שטרות בעלי ערך, ואם כן נמצא ששטר מהווה כסף סחיר יותר ובעל חשיבות רבה יותר ממטבעות בודדים.

למשמע השאלה החוזרת על עצמה, פרץ הציבור בצחוק, שהלא רבינו כבר השיב על השאלה שתי פעמים, ומן הסתם אותו שואל לא הקשיב ולא שמע. ברם רבינו השיב בשלישית כשחיוך עדין נסוך על פניו: "כבר נמנו וגמרו כל הסוחרים דפה שאין נפקא מינא בין כסף קטן לכסף גדול ואין בכך משום ריבית!"

בטון ללא פלדה

בעת שרבינו צעד ברחובה של עיר בלוויית נכדו, צדו עיניו פועלים הטרוידים בהכנת היציקה ליסודות בניין. "הרואה אתה את ההכנות ליציקת היסודות?" פנה רבינו לנכדו, "הלא עמודי הבטון כה מוצקים ואיתנים, ואם כן לשם מה יש צורך במוטות הפלדה?"

"הפלדה היא שמעמידה ומחשלת את הבטון לבל ייסק ויישבר". נימק הנכד.

"אכן! הסכים רבינו, דע לך כי עמוד התורה בלא חסד, הרי הוא כעמוד בטון בלא שלד הפלדה, שאין לו קיום!"

"ומתי הסבא עושה חסד? העז הנכד ושאל, "הלא רוב שעות היממה הוא שקוע בתלמודו!"

"דע לך, שכאשר באים לבקש ממני עצה והדרכה במלי דעלמא, על אף שהדבר גוזל מזמני היקר, אין הדבר מעיק עלי כל כך. אבל כששואלים אותי בדבר תורה והלכה, ועלי להתנתק מהסוגיא בה אני אוחו ולהיכנס לסוגיות אחרות ולחשב את כל השיטות, אזי זו היא תורת חסד פשוטה כמשמעה!"

יותר משישים שנה. ברם רבינו חי בדרך נס למעלה מן הטבע, כשתורתו היא חייו והיא מקור כוחו וחיותו.

עשן הסיגריה המיתמר הפריע לרבינו וסיכן את בריאותו. מלווי שידעו כי הדבר מזיק לגופו, ביקשו את רשותו לפנות למעשן כדי להסב את תשומת ליבו לדבר ולבקשו לכבות את הסיגריה. אך מרן לא הסכים בשום פנים ואופן. "כיצד יכול אני למנוע ממנו מלעשן, וכי בגלל שלי העשן מפריע, עליו לחדול ממנהגו?"

תיכף לאחר שרבינו ירד מהאוטובוס אפוף העשן, הוא נפל מתעלף ואיבד את הכרתו. ברם להעיר לאדם ולמנוע ממנו את הנאתו?! את זאת לא העלה על דעתו לעשות בשום פנים ואופן!

סבלנות

רבינו ניחן במידת סבלנות עצומה ומעולם לא נראה כעס על פניו, כפי שהעיד חתנו רבי עזריאל איערבאך שליט"א:

"חיינו בבית מורי חמי במשך עשרות בשנים ונוכחנו לראות, כי טבועה בו מידת הסבלנות במידה שאין לשערה ואין לתארה. קרוב לחמישים שנה לא ראינוהו מרים את קולו, וגם במצבים, שבהם נראה היה כי מוכרחים להרים את הקול, נותרה הנהגתו באותה סבלנות ושלוה!"

על אף שגדולי עולם שיחרו לפתחו, מנהגו היה לענות לכל שואליו, למגדול ועד קטון, באותה חביבות ומונוחה הדעת. ב'תקופת הצנע', כשהעניית היתה מצויה, היו באים לשאול את פיו שאלות אף על טיפת דם שנמצאה בביצה. רבינו היה בוחר את הביצה בדקדוק רב וקובע האם היא מותרת באכילה, כשהוא נוהג במידתו של דוד המלך שאמר לפני הקב"ה: "רבונו של עולם, לא חסיד אני שכל מלכי מזרח ומערב יושבים אגודות אגודות בכבודם ואני ידי מלוכלכות בדם".

באותם ימים אנשים לא היו תרים אחר שאלות, אלא פונים אליו בשאלות אמתיות בהן הסתפקו, אולם אף ברבות השנים, כששמעו הלך וגדל, וכל יהודי, שראה את רבינו חולף לפניו, ראה לעצמו זכות וחובה כאחת לשאלו בדבר הלכה, נהג רבינו לענות בחביבות וסבלנות לכל שואליו, וזאת על אף שחם על זמנו היקר מזהב ומפז רב.

באחת ההזדמנויות התבטא רבינו בשחוק מר ואמר, כי ישנם הסבורים כי אם הם נמצאים במחיצתו ואינם שואלים דבר, הם עוברים על 'בל תשחית'.

שאלות בריבית

במהלך השיעור היומי רבים היו חוזרים ומקשים בפניו שאלות שונות, בעוד רבינו מסכיח לדבריהם

"ארך אפים ורב חסד ואמת" (במדבר יד, יח)

"האדם - מציין רבינו משה קורדובירו זיע"א בספרו הנודע 'תומר דבורה' - ראוי שיתדמה לקונו ואז יהיה בסוד הצורה העליונה צלם ודמות, שאילו ידומה בגופו ולא בפעולות, הרי הוא מכזיב הצורה ויאמרו עליו צורה נאה ומעשים כעורים, שהרי עיקר הצלם והדמות העליון הן פעולותיו, ומה יועיל לו היותו צורה העליונה דמות תבנית איבריו ובפעולות לא יתדמה לקונו? לפיכך ראוי שיתדמה אל פעולות הכתר שהן "ג מידות של רחמים".

בשורות הבאות נפנה את המבט לדמותו התמירה של מרן הגאון רבי יוסף שלום אלישיב זצ"ל, מתוך הספר 'עמודו של עולם'. ותחילה נצטט את המשפט היסודי שהיה שגור על לשונו הטהורה "בעולם הזה צריך לסבול ולשתוק. זו העבודה שלנו בעולם הזה..."

רבינו ניחן בסבלנות של ברזל, ואף על פי שלא פעם הטרידוהו בשאלות חסרות טעם, לא הקפיד על שואליו והשיב להם בשלוות נפש, כסבלנותו של הלל בדורו.

רעיית רבינו ע"ה סיפרה: באחד הלילות בשעה אחת לפנות בוקר, בעצם שעות השינה הספורות של הרב, נשמעו דפיקות בלתי פוסקות על שעת החצר. לאחר שהמהלומות החוזרות והנשנות לא חדלו במשך כעשר דקות, קם הרב ממיטתו, התלבש בחופזה וירד לפתוח את שער החצר.

בפתח ניצב איש צעיר, שביקש לשאול שאלה דחופה. הרב הזמינו לבית פנימה, ואז התברר כי אכן שאלה חמורה עד מאוד עומדת בפיו: "כיצד יש לקרוא לתינוק?"

הרב שסבר כי הברית אמורה להתקיים למחרת עם שחר וכרוכה בדבר שאלה של 'שלום בית', ענהו בנחת וברוגע, כשהוא מלבן את השאלה לפרטיה.

לאחר שהדברים היו ברורים ונהירים, ביקש האיש לפרוש בפני הרב שאלה נוספת: "ואם לבסוף תיוולד בת, כיצד אקרא לה?"

ארך אפיים

באחד הימים נסע רבינו באוטובוס מירושלים לבני ברק, וריח עשן עלה באפו. התברר כי בסמוך ישב יהודי שעישן להנאתו. כפי הידוע, גופו של רבינו היה חלוש מטבעו. עוד בהיותו כבן חמישים שנה קבעו הרופאים, כי ליבו התשוש אינו מסוגל לפעום

בית המדרש פניני דוד ירושלים

הודעה משמחת!!!

כ"כ מו"ר רבי דוד חנניה פינטו שליט"א יחדש את קבלת הקהל בפניני דוד ברח' בית וגן

כ"כ נפתח בקרוב שיעור שבועי לנשים

הוספנו שיעורים בכל שעות היום בעברית ובצרפתית ובדף היומי